

Vlăstarul	V. V. HANEȘ
Toamnă târzie (versuri)	NELU CIORĂNESCU
În memoria lui Spiru C. Haret „VLĂSTARUL”	
Epistolă către Pisoni	HORAȚIU
Știința ieri și azi	EMIL ȘTEFANESCU
Castelul (versuri)	VASILE VELCIU
Glasul copilăriei (nuvelă) . . .	N. C.
Jocuri distractive, Pagina humoristică, Probleme propuse, Informațiuni.	

ANUL I. No. 1.

25 Decembrie 1928.

Madulescu
și
Văcărescu E.

LAMURIRI

Orice elev al liceului poate să colaboreze la revistă. Lucrările originale sau traduse, cu privire la literatură vor fi înmânate d-lui Nelu Ciorănescu, clasa VIII-a. Lucrările trebuiesc scrise citeț și pe o singură pagină, lăsându-se puțin spațiu liber la margine.

Articolele științifice și problemele de Matematică propuse și rezolvate, vor fi date d-lui Emil Ștefănescu, elev clasa VIII-a. Problemele propuse, vor fi însoțite de soluțiile lor. Orice elev al liceului, indiferent de clasa în care este, poate să trimeată probleme, în limitele cunoștințelor dobândite, cu condiția să fie originale.

Cu privire la jocuri și informații, anunțăm că se deschid patru serii de jocuri, dându-se în acelaș timp și premii. Cel care deslegă toate cele 10 jocuri, va primi premiul I. Premiul II va fi luat de cel ce va deslegă 15 jocuri, iar al III pentru cel va deslegă 14 jocuri. Premiile constă din cărți de literatură și știință. Orice informațiune precum și jocurile propuse sau deslegate vor fi trimise d-lui M. Chivulescu din cl. VI.

„VLĂSTARUL“

REVISTA LICEULUI „SPIRU--HARET“

APARE BILUNAR

ANUL I. No. 1.

25 Decembrie 1923

„VLĂSTARUL“

Am o încredere nestrămutată în puterea de inteligență și în vigoarea școlarilor noștri. Ei sunt capabili de o muncă și mai încordată ca aceea prezentată în programele de studii; lecturile din afară de orele de clasă sunt bine venite și ajută la dezvoltarea puterilor lor sufletești.

Cunoștințele cât de numeroase predate cu metodă și pricepere, nu pot vătăma niciodată; dimpotrivă înobilează sufletul și împlinesc insuficiențele naturale ale minții.

Lecturile însă nu sunt filme cinematografice, reproduceri momentane, pentru petrecere sau risipire de timp; de fiecare din ele trebuie să se lege interpretarea, care fixează valorile și formează judecata.

Călăuziți de această convingere, profesorii pornesc în unele părți inițiativa de a organiza și o muncă extrașcolară.

Din nevoia de a dezvoltă puterile sufletești și a formă expunerea, orală și scrisă, a elevilor, potrivit cerințelor artei și frumosului, iau naștere cercurile de lectură și de disertațiuni, de pe lângă școlile noastre secundare.

Sub imboldul acestor preocupări, țâșnește spiritul de originalitate al școlarilor noștri. Ar fi un neiertat păcat să disprețuim această latură de manifestare a personalității lor. Șovăitori, mai întâi, ei ajung a-și exterioriza cât mai sigur impresiunile și cugetările lor personale.

Sub supravegherea profesorilor, elevii cetesc, discută, își împărtășesc părerile, din cari nu arareori se desprinde scânteia de inteligență; astfel se împrietenesc mai mult, își strâng rândurile, își apropie inimile și-și stârnesc dragostea de muncă.

Prin publicarea acestei reviste urmărim încurajarea muncii elevilor și țintim a dezvoltă dispozițiunile naturale ale multora din ei. Astfel, vom formă, pentru ziua de mâine, un mănunchi de cetitori, și de făuritori, de cari are atâta nevoie cultura românească.

V. V. HANES

TOAMNA TARZIE

*E toamnă târzie ... Afară răsună
Năvalnice svonuri de vuet de vânt,
Și plouă într'una, iar ploaia nebună
Plăpândește flori cari plâng împreună,
Le'ndoaie cu hohot, încet, la pământ.*

*E toamnă târzie ... Nici veselul soare
Acum nu surâde departe pe cer;
In suflet tristețea de-afară te doare.
Se stinge 'n pomi frunza, iar jos mândra floare
Și vesele cânturi cu toatele pier.*

*Afară e toamnă ... Dar simt că și 'n mine
Incepe o toamnă mai aspră, mai grea:
Mi-e sufletu 'ntreg o cetate 'n ruine
Pe care 'nserarea cea tainică vine
Ca toamna s'aducă în inima mea.*

Nelu Ciorănescu.

In memoria lui Spiru C. Haret

Scotând revista aceasta, în care se vor manifesta toate aptitudinile elevilor liceului nostru, nu putem uita pe Spiru C. Haret, pe părintele școalei, care a contribuit într-o atât de largă măsură la cultivarea norodului. Încă de tânăr, Spiru Haret s'a distins prin calitățile sale deosebite, cari au fost de către toți relevate. În 1878, la vârsta de 27 de ani, el și-a luat doctoratul în matematici la Paris și prin concurs a obținut catedra de Mecanică, la Universitatea din București. Cu trei ani mai târziu el deveni profesor de Geometrie Analitică la școala de poduri și șosele; apoi inspector general al școalelor, după ce fusese membru în consiliul permanent de instrucție; apoi secretar general al ministerului de instrucție și în sfârșit ministru. El a făcut un proiect de lege pentru reforma învățământului, iar ca ministru a pregătit legea pentru organizarea învățământului secundar și superior, după care și astăzi ne conducem. La vârsta de 22 de ani, Spiru Haret care urmăria ca elevii să fie cât mai înlesniți în

școală și să nu fie copleșiți și împovărați de programele prea încărcate, dădula iveală un *tratat de Trigonometrie*, care ar face iubitor de Matematici și pe cel cari, ar avea cea mai mare repulsiune pentru acest studiu.

Activitatea lui Spiru Haret a fost multiplă și variată. Dar acțiunea cea mai folositoare pentru țară, pe care el a desfășurat-o în timpul vieții sale, a fost lupta însuflețită pe care a dus-o pentru dezvoltarea unității culturale și sufletești a Românilor de pretutindeni, pentru îndeplinirea idealului nostru național de veacuri, îndeplinire pe care el n'a avut fericirea s'o vadă. Numele lui este legat de toate faptele și reformele mari: el n'a fost mare numai prin inteligența superioară pe care streinii (Francezii mai ales) au știut să i-o aprecieze mai bine decât noi înșine, ci și prin munca nepregetată și cinstită pe care a depus-o și pentru roadele bogate ale acestei munci: înălțarea școlii și bisericii la rangul care pe drept îl merită și emanciparea economică a țăranului nostru. Noi, elevii liceului, ne plecăm cu smerenie în fața aceluia care întrupează cel mai cald patriotism și cea mai viguroasă energie, și pilda lui ne-o săpăm adânc în inimile noastre, pentru ca odată să putem ridica țara aceasta, la nivelul la care dânsul o ridicase.

„VLĂSTARUL“

Horatîu: Epistolă către Pisoni

(Arta poetică)

Prietenilor, dacă un pictor ar voi să așeze sub un cap omenesc un grumaz de cal, să adauge pene felurite și, adunând membre de pretutindeni, să facă să se sfârșească într'un pește groaznic de urît ceea ce în partea de sus fusese o femeie frumoasă, iar voi să fiți lăsați a-l privi, v'ați stăpâni oare râsul? Credeți-mă, Pisonilor, că foarte asemenea cu acest tablou va fi cartea ale cărei imagini deșarte vor fi faurite ca vedeniile unui bolnav, așa încât nici piciorul, nici capul să nu aparțină unui singur chip. Pictorii și poeții au avut totdeauna o egală putere de a îndrăzni orice le place. Știm, cerem și dăm la rândul nostru aceeași voce, nu însă până într'atât, în cât ființele crude să meargă în tovărășie cu cele blânde, șerpii să se împerecheze cu păsările și mieii cu tigrii. Foarte adeseori la niște începuturi serioase și care făgăduesc lucruri mari, se coase câte unul sau două petece de purpură menite a străluci în depărtare, prin aceea că se descrie dumbrava și altarul Dianei și șerpuiturile unei ape ce curge grăbită prin ogoare frumoase, sau fluviul Rin, sau curcubeul, fără ca acestea să-și fi avut acum aci locul. De asemenea poate că știi să desenezi un chiparos: dar ce folos? dacă cel ce-ți dă bani să-l pictezi, este unul abia scăpat de naufragiu, după ce-și pierduse orice nădejde?

O amforă începe să se formeze; de ce la învârtirea roții ese un urciur? În sfârșit, fie ce o fi, numai simplu și unul să fie.

Cea mai mare parte dintre poeți, și tu tată și voi tineri, demni de tatăl vostru, suntem înșelați de aparența adevărului: mă trudesc să fiu scurt, deviu neînțeleș; energia și avântul părăsesc pe cel ce urmărește eleganța; cine făgăduiește lucruri mărețe devine umflat; acela care se teme prea mult de furtună rămâne în siguranță, dar se târăște pe pământ; iar cel ce dorește să varieze peste măsură un singur subiect, zugrăvește un delfin în pădure și un mistreț în valuri: evitarea unei greșeli te duce într'alta mai mare dacă este lipsită de îndemănare.

În preajma școalei semiliane un meșter vestit va ști să redea unghiile și să imite în bronz fire moi de păr, însă va fi nefericit în ansamblul operei, fiindcă nu va ști să alcătuiască întregul. Dacă mi-ar veni gândul să scriu ceva cu îngrijire n'aș vrea să mă asemăn cu acesta, după cum nu mi-ar părea mai bine să trăiesc cu un nas strâmb deși vrednic de a fi privit pentru ochii și părul cel negru-

Scriitorilor, luați-vă un subiect potrivit cu puterile voastre și cumpăniți mult timp ceea ce resping și ceea ce sunt în stare să poarte umerii voștri. Nici ușurința de a exprima ideile, nici înlănțuirea lor luminoasă nu vor părăsi pe acela care-și va fi ales subiectul după puterile sale. În aceasta va constă puterea și frumusețea ordinei, dacă nu mă înșel, ca autorul ce a făgăduit o poezie să spună chiar acum cele ce acum trebuiesc spuse, pe multe să le amâne și să le lase afară deocamdată, pe unele să le ia în seamă iar pe altele să le înlătore cu dispreț.

Fin și plin de prevedere până chiar în modul de a înșira cuvintele, te vei exprima cu distincție, dacă alăturarea cea îndemânatică va reda ca nou un cuvânt cunoscut.

Dacă e cumva nevoie să arăți lucrurile până acum necunoscute prin cuvinte nouă și să se făurească expresii pe care nu le-au auzit Cethegii cei încinși la brâu, vei reuși și ți se va da îngăduiala, dacă o vei lua cu sfială iar cuvintele cele nouă și create de curând vor avea trecere, dacă scoase fiind din izvor grecesc vor curge cu măsură. Căci ce oare? vor acorda Romanii lui Crecilius și lui Plautus un lucru refuzat lui Vergilius și lui Varius? De ce se uită lumea urît la mine dacă pot cuceri puține cuvinte nouă, când limba lui Cato și a lui Ennius a îmbogățit graiul strămoșesc și a scos la iveală nouă numiri ale lucrurilor? To deauna a fost și va fi îngăduit a pune în circulație un cuvânt însemnat cu pecetea prezentului.

Elevii de clasa VIII-a au luat inițiativa să țină o serie de disertațiuni, cu subiecte de economie politică și socială.

Primele disertațiuni, înainte de Crăciun, s'au fixat astfel:

I. I. Ciorănescu, despre: *Ideea de drept, religie și morală*, Sâmbătă 29 Dec. 1923, ora 6 seara;

Ghidionescu, despre: *Constituțiunea nouă*, Sâmbătă, 5 Ianuarie, 1924 ora 6 seara.

Disertațiunile se fac sub conducerea profesorului de drept și economie politică (V. V. Haneș).

== Știința: eri și azi. ==

Din cele mai vechi timpuri, omul a căutat să subjuge natura înconjurătoare și s'o întrebuințeze în folosul lui. În atingerea lui cu natura, găsim germele științei. Cu cât a trecut vremea, nevoile oamenilor au crescut, inteligența lor s'a ascuțit și au început a se ivi primele idei generale. Acestea sunt cele dintâi elemente ale științei. Vedem că la început știința își are izvorul din observarea directă a naturii și tinde să utilizeze natura. Mai târziu, în epoca veche știința începe să se depărteze de natură și devine o speculațiune, care se dezvoltă aparte. În aceste timpuri vechi, găsim oameni cari se ocupau în special numai de știință (Euclide), dar cei mai mulți oameni cari se pretindeau a avea o cultură generală, nu se puteau dispensa de știință. Prin urmare, știința făcea parte din domeniul culturii generale.

Deacum înainte, știința capătă o întindere mare, ceea ce determină specializarea oamenilor de știință: unul este fizician, altul matematician; prin această diviziune a științei s'a ajutat descoperirea legilor celor mai subtile ale naturei: de ex. legea atracției universale (Newton). Din ce în ce, știința devine mai abstractă, nu mai face parte din cultura generală și începe să fie respectată mai mult. În felul acesta s'a născut o răceală între ea și caracterul mulțimei și știința nu mai este la îndemâna publicului mare. Ea a ajuns într'o epocă, în care se crede că va da soluțiile, cari ne explică universul, precum și rostul lumii. Spiritul științific este nevoia de a cunoaște adevărul asupra universului. Astăzi s'au format două curente cu privire la importanța științei; unul se manifestă în favoarea ei și găsește în descoperirile ei un trai ușor, o educație, o morală și întrezărește soluțiunea problemei celei mai mari, „care este rostul lumii, origina și sfârșitul ei“. Celălalt curent găsește știința aproape imorală, căci n'are respect de nimic și zic: ce educație poți scoate din cunoașterea principiului lui Arhimede, din teorema lui Pitagora, din proprietățile a'coolului? Numărul adeptilor ultimului curent

este mai mare, decât ai celui dintâi; deaceea știința a început să fie defăimată, tocmai pentru că nu e deajuns cunoscută. Știința și-a pierdut locul în cultura generală, din pricină că a devenit mai abstractă, principiile ei fiind generale. Știința va fi admirată și prețuită, când ea va fi deajuns de cunoscută. De aci s'a născut nevoia de popularizare a științei. Știința nu prevede o persoană prea superioară, însă în schimb acea persoană trebuie să fie înarmată cu ordine și cu o metodă de cercetare. Pentru a putea pătrunde pe căile științei este nevoie de sacrificii continue și de calități speciale, cari fac din omul de știință un om ales. Să vedem acum de unde provine știința. În sufletul omului există o curiozitate naturală, care-l îndeamnă să se preocupe de fenomenele înconjurătoare și să caute să și le explice. Această curiozitate științifică are pe lângă partea nobilă și dezinteresată o parte mai practică, dar tot așa de însemnată ca cea dintâi. Într'adevăr din cercetarea naturii s'a putut constata că nenumăratele fenomene ca ploaia, trăsnetul, căderea corpurilor sunt rezultatul unor puteri cari funcționează după anumite legi. Și atunci omul s'a gândit să traga folos din jocul acestor felurite fenomene naturale, și a putut să subjuge puterile mari ale naturii, și să le adauge la puterile lui restrânse. Astfel că știința nu numai că satisfăce curiozitatea spiritului omenesc, de a vedea legătura ce există între cauză și efect, dar ne dă mijlocul de a scoate mijloace practice cari să mărească energia oamenilor cu ajutorul utilizării puterilor naturii.

Știința ne înfățișează o priveliște neconținut nouă, dincolo de care bănuim o splendoare mai mare. Cu toate acestea știința nu este populară, pe câtă vreme arta care nu are vreun folos practic imediat este cu mult mai populară; aceasta se explică prin faptul că nevoia unei culturi artistice este mult mai simțită, fiindcă arta s'a arătat într'o formă plăcută tuturor, ceea ce simte fiecare om în fața naturii. Artistul prinde o impresie, fără să se întrebe de unde vine și ce legătură există între ea și celelalte lucruri. Omul de știință nu se ocupă de impresii, ci chiar caută să le înlăture: ceea ce mie mi se pare cald, altuia i se pare rece. Mulți au găsit surâsul divin al Giocondei

lui Leonardo da Vinci fără farmec, chestie de pricepere și de moment. Pe când teorema lui Pitagora este ade-vărată, fie că m'aș găsi dispus, fie că m'aș găsi înfu-riat. Apoi știința prinde legăturile dintre fenomene, inde-pendent de persoana care le vede și de momentul în care ea se găsește. Drumul științei nu merge la întâmplare, ci merge drept și sigur, așa că știința a ajuns astfei or-ganizată că se construiește aproape singură. S'a ajuns astfel ca soluțiunea unei probleme să se comande, după cum se comandă o pereche de ghete. Am văzut că ști-ința este pricinuită de o curiozitate, care ne stăpânește pe toți. Această curiozitate împinge pe oamenii de ști-ință în cercetările lor. În sbuciumul vieții lui nesigure, în fața lucrurilor schimbătoare, omul a căutat să fixeze în mintea sa ceva neschimbător: legile științifice.

Am văzut cum la început, știința nu avea rolul pre-ponderant, pe care cu drept cuvânt îl merită.

Dar va ajunge timpul când ideile clare de corp, linie, de unghiuri, cari izbesc ochiul, se vor concepe mai ușor ca ideile abstracte de verb, declinări, acuzativ, infinitiv. Astfel judecând după evoluția treptată a spiritului uman, care s'a descătușat de influența nefastă a muncii abru-tizante, putem conchide că de aci înainte știința va jucă rolul său principal în toate îndeletnicirile și ocupațiile de căpetenie ale omului.

Emil Ștefănescu.

La Festivalul Liceului Spiru Haret, de azi, 25. XII. 1923, la Teatrul Național, se joacă „Un Liceu Model“, revistă făcută de elevul Ardeleanu din cl. VII.

* * *

Pentru vacanța Paștilor, elevii liceului nostru organizează o excursie în Polonia, sub conducerea D-lui Prof, Gh. Lefteru.

CASTELUL

Spre-a Dunării tainici bătrâne isvoare
 Se 'nalță de veacuri uitat un castel
 Pe-o coastă scăldată în aur de soare;
 Din juru-i pădurea privește spre el.
 Și picură raze grăbite în valuri
 Și 'nnoadă deasupra-i cununi de lumini.
 Se'mprăștie 'n juru-i prisosul de daruri
 Miresme ușoare, petale de crini.
 Iar noaptea 'n tăcere înnoată în aer
 Vibrări repeșite de unde ușoare:
 E luna ce-și toarce al razelor caer,
 Sorbite din largele valuri de soare.
 Dar vâjje vajnic prin camere vântul
 Și ploaia prin ele-și găsește culcuș;
 De-alung rătăcește și tremură cântul
 Prin vastele camere pe-al scării urcuș.
 Pe timp de furtună se sbuciumă totul
 Și uși și ferestre se bat istovite ...
 Și iarna prin el năvălește omătul
 Greoilor nouri cu frunți înnegrite.
 Belșugul luminii palatelor 'nalte
 Inșală amarnic; viața pustie
 Zadarnic 'năuntru încearcă să salte
 Din goalele ziduri ce zac în robie.

Vasile I. Velciu

GLASUL COPILĂRIEI

NUVELĂ

Eră la începutul vacanței Paștilor. Gările erau pline de copii și de părinți cari se întorceau acasă de sărbători, sau cari se duceau să se recreeze de zarva orașului, în vre-un sat dela munte, sănătos și înconjurat de priveliști minunate.

Dar dacă ai fi observat în Gara de Nord din

București fețele tuturor cari se pregăteau de călătorie, începând cu cei cari ședeau la rând să-și scoată bilet și sfârșind cu ștregarii de elevi cari, cățarați pe scările vagoanelor se strigau unul pe altul, n'ai fi văzut o față mai veselă decât a lui Mircea Claudiu. Student în anul I de medicină, Mircea Claudiu nu văzuse de multă vreme satul în care se născuse și copilărise. Tatăl său, notar, îl trimesese să facă liceul în București ca intern; iar când li se dedea școlarilor vacanță, în tot timpul acestor lungi opt ani de școală, el șezuse la unchiul său, avocat în București. Acesta n'avea deloc greutate familiare și promise să ia în gazdă pe Mircea, ca să mai ușureze pe bietul frate-său, care avea cinci copii, împrăștiați și ei pe la alte școale: cei mai răsăriți în Târgoviște, iar cei mai mărunței la școala primară din satul Răsvad.

De aceea, în ziua aceea frumoasă de Aprilie, când trenul de Târgoviște se puse în mișcare, când locomotiva începù să șuere prelung, nu erà zugrăvită pe chipul nimănui o bucurie mai mare ca pe chipul lui Claudiu. În legănarea mulcomă a vagonului pe șine, legănare pe care de atâta timp nu o mai simțise, el începea să fie vrăjit de un vis frumos, și nu-și mai dedea seama dacă păpușoiul verde și înalt depe semănăturile din dreapta și din stânga trenului, dacă grâul, orzul, ovăzul și pomii cari începuseră să dea în floare, erau tablouri adevărate, sau el le vedeà aevea și atunci fruntea înfierbântată de fiorul înduioșării, și-o rezemà de geamul rece și aburit al vagonului; și cinevã care s'ar fi uitat de-afară spre el, n'ar fi știut dacă o lacrimă se prelinge depe obrajii lui, sau dacă aburul s'a prefăcut pe geam în picături ce curg jos repede și voioase.

Abia apucă el să se desmeticească bine, când controlorul cerù biletele pentru Pucioasa. Puțin după aceea trenul se opri, și Mircea se dădù jos sprinten, privind cu părere de rău trenul de care se despărția și cu uimire și plăcere bătrâna gară, care se uità la el cu aeru-i mareș și scrutător.

Mircea trecù repede pe peron, printre călătorii care nu-l cunoșteau, și apoi o porni pe șoseaua națională ce duce spre Răsvad. Mergea repede ca și cum ar fi fost

fugărit de cineva din urmă. Soarele se înălțase pe cer ca de trei sulți, când el sosi acasă. Bătù de trei ori la poartă.

Un câine lătos se ivi din fundul curții, hămăind și arătându-și colții, și în acelaș timp ușa se deschise, și tatăl și mama lui Mircea deteră năvală toți la poartă, întru întâmpinarea celui care venise atât de pe neașteptate. După ce a mâncat, lucru care a fost luat drept motiv de frățiorul lui mai mic, Costel, să mai capete o bucată de budincă, și după ce a trebuit să povestească timp de vreo două ore la cei din casă, ce i se mai întâmplase în timpul unei atât de îndelungate înstrăinări de dânsii, Mircea se duse puțin să se odihnească. Prea eră fericit, și prea turburat, ca să mai poată sta de vorbă după ce îl descususeră atâta.

Dar odihna îi fu de scurtă durată. Ca răspunzând melancoliei pe care o resimți el o clipită, gândindu-se la frumoșii ani ai copilăriei sale, duși spre a nu se mai întoarce niciodată, se auzi un sunet trist de clopot. Și sunetul eră din ce în ce mai adânc, mai trist, mai grav, mai prelung.

Și par'că se adunau în sunetul acesta glăsuri ome-nești, cunoscute lui de mult, din copilărie; și par'că toate glasurile acestea se îndreptau tânguitoare în spre el, cerându-i numai lui ajutorare.

Tresări brusc și-și îndreptă fără să vrea privirea la fereastra care da spre drum. Deodată văzù pe preotul satului, cu barba albă, tot așa cum îl știà de mic copil, și pe dascălul Simion care purtà un steag ros de vreme, pe care eră zugrăvit chipul Sfântului Andreiu.

După ei veniau patru oameni care duceau pe umeri un sicriu lung îmbrăcat în catifea roșie, și o femeie și o fată investmântate în negru, al căror plâns îi umplea inima de milă. Apoi urmă un întreg convoiu de figuri mâhnite, pe care durerea își dăltuise asprimea ei mută.

Când zări fata îmbrăcată în negru, Mircea pâlî și se clătină pe picioare. Da, ea eră! Eră o fată cu care învățase clasele primare, și pe care de opt ani de zile nu o mai văzuse. Eră Tania (așa o botezaseră cu un nume mângâetor cei de-acasă), și nici nu se putea să fie alta căci nimeni afară de ea nu aveà obrazul atât de alb și fraged, părul atât de castaniu și strălucitor, ochii atât de negri și talia atât de sveltă.

Și Mircea căută în grabă o pălărie, își aruncă o haină pe dânsul, și ieși afară să urmeze convoiul. Lumea nici nu-l observase, când, încet-încet, sosiră la cimitir. Printre crucile vechi, strâmbe și cu inscripțiile șterse, eră săpată o groapă proaspătă, umedă. Și când groparii lăsară să se scufunde sforile cu care țineau coșciugul, când sgomotul de bulgări care se rostogoleau ne'ndurători fu acoperit de glasul preotului care cântă: „Veșnica lui pomenire!“, se auzi un țipăt sfâșietor, întretăiat de suspine. Mircea, care rămăsese pironit locului, simți că trebuie să fugă, să nu mai vadă chinurile ființei care îi fusese odinioară dragă.

El se gândise pe drum la o cuvântare pe care s'o țină înaintea mormântului, dar acum înțelegea că e o zădărnice, față de nemărginita durere pe care cineva o încearcă atunci când pierde un tată.

Când se întoarse acasă, Mircea Claudiu fu trist cum niciodată încă nu fusese. Rând pe rând i se perindau în minte întâmplări din copilărie, peste care predomină chipul luminos al prietenei sale Tania, și pe urmă se gândi la anii pe care-i petrecuse el în liceu, la uitarea care i se așternuse în suflet. Se gândi la nestatornicia simțămintelor sale, și la orele libere din anii de școală, pe care le întrebuițase fără folos. Însă își aduce acum bine aminte o mulțime de amănunte care trecuseră în ochii lui pe atunci nebăgate în seamă.

Ducându-se odată la un coleg, surora acestuia, care îi făcuse o deosebită impresie lui Mircea, citiă: „Călugărul criminal“. Pe alte fete le surprinse vorbind în taină de *Sherlock Holmes* și de *Nick Winter*, sau de senzaționalele romane de aventuri ale d-lor Vasile Pop și Rădulescu-Niger. Pe fața multor din aceste fete întrezărise Mircea încă depe atunci cochetărie și fățarnicie; întrezărise în convorbirile cu ele încă depe atunci o pornire firească a lor de a-l ului prin cunoștințele lor profunde asupra secretelor dansurilor moderne și eroilor atât de simpatici ai filmelor de cinematograf. Poate că prietenii pe care și-i făurise Mircea în școală, nu erau ei îndestul de bine văzuți ca să-l facă să lege prietenie cu fete cu altfel de simțăminte și altfel de cultură; poate că chiar

existau astfel de fete, dar el nu le-a cunoscut. Mircea nu putea ști cum sunt celelalte, dar după cât putuse el să vadă, se gândia acum cu tristețe la marea deosebire dintre „școlărițele“ dela oraș, și simplitatea prietenei sale din copilărie, Tania. Tot ceea ce făcea ea nu era niciodată silit, și vorbele îi erau atât de neprefăcute și sincere iar zâmbetul, par'că pornea din fundul inimei.

Și astfel Mircea fu mâhnit timp de trei zile de-a rândul. Se mirau toți cei din casă de această schimbare a cărei pricină nu puteau s'o găsească, din cauză că la toate întrebările el rămânea posomorât și nu răspundea nimica. Abia în seara Vinerei Patimilor, când auzi sunând clopetele care chemau pe credincioși la sfânta slujbă, abia în seara aceea când copiii treceau pe ulițele satului cu lumânările aprinse și cu Prohodul în mâini, un zâmbet de nădejde se ivi pe buzele sale. Și zâmbetul acesta fu împărtășit de toți, iar fratele mai mic Costel, sări de gâtul lui Mircea și-l întreabă vesel: „Nene, melgi și tu la biselică?“ Și fără să mai aștepte răspunsul, căci el se îmbrăcase de mult cu hăinuțe noi și-și cumpărase din târg o lumânare de ceară învârtită în spirală, Costel îi îndesă pălăria pe cap și-l târâ după dânsul. Alte două surori ale lor veniau pe urmă, iar cel mai mic rămânea acasă.

În biserică era o îmbulzeală de nedescris.

Mircea își făcu loc în grabă printre oamenii care se dedeau cu respect în lături, și se urcă pe niște trepte sus, în așa numitul „pod“ al bisericii unde era corul. O voce tainică îi spunea că și Tania trebuie să fie acolo. Și într'adevăr o văzu șezând rezemată de balustradă și așteptând să înceapă răspunsurile corului la leturghie.

Privirea par'că îi era ațintită în spre ceva pe care ceilalți nu puteau să-l vadă, și ochii ei par'că erau răpiți de o contemplare mută și neturburată. Când văză pe Mircea, zâmbetul trist depe buze i se șterse și el se îndreptă către dânsa ca spre o veche prietenă.

În adevăr, emoția pe care o simția, era mai mare cu mult decât chiar aceea pe care o avusese când da examen în fața profesorilor, ori când pe la serbări recita vre-o poezie sau ținea vre-o conferință. Dar nu după

mult timp, corul începù să cânte. Mircea cântà alături de Tania și vocea îi erà atât de frumoasă, cum nici el nu se așteptase.

Băeții se uitau mirați spre „domnișorul“ care se întorsese dela București, iar fetele trăgeau cu coada ochiului spre dânsul. El se simțea acum mai fericit decât ori când în viață. Deodată începù să răsune acelaș clopot care cu câteva zile mai înainte îi adusese o veste atât de tristă.

Dar sunetul bătrânului clopot nu mai erà acum ca înainte, grav și melancolic. Acum sunà repede, viu, vioiu, sburdalnic. Și par'că se uniau în sunetul acesta iarăși glasuri îndepărtate, necunoscute, care îi șooteau la ureche : „Noi suntem *glasul copilăriei tale!* Intoarce-te spre noi și spre Tania pe care atâta timp ai uitat-o! Tania! Tania! Da, da! Bang, bang! Noi suntem *glasul copilăriei tale!*“ Mircea simți că i se umezesc ochii. Și, cine știe de ce, acelaș farmec desăvârșit, aceiași vrajă adâncă el o văzù și pe fața prietenei sale. Ii strânse mâna în tăcere, și privirile lor se îndreptară pline de recunoștință în spre Christul răstignit, depe pânza acoperită cu flori, din mijlocul bisericii.

Și clopotul le cântà acum melodios fericirea viitoare, iar acum și privirea lui Mircea erà ațintită în spre un punct nevăzut, în spre ceva ce nimeni nu puteà să zărească, într'o contemplare mută și neturburată...

Nelu Ciorănescu

Jocuri Distractive

Seria I.

I, **Joc Rombic** de. F. Stamate.

.	.	.	.	.	consoană
.	.	.	.	.	pe piele
.	.	.	.	.	pasăre
.	.	.	.	.	un alcool
.	.	.	.	.	consoană

II. Joc de încurcătură de M. I. Chivulescu

C R F Ă R N U R O E N E Ă

Toate aceste litere vor forma cuvintele care alcătuiesc un pro-verb românesc.

III. Șaradă de Mihail. I. Chivulescu

Prima parte de o cătați
 Ca legumă o aflați,
 Partea doua-i o vocală
 Partea treia și finală
 Nume de bărbat arată,
 Toate trei de le uniți
 Nume de împărat găsiți.

IV. Aritmogrif de F. Stamatie.

Înlocuiți cifrele cu litere, astfel ca să formeze cuvinte corespunzătoare înțelesului din margine; inițialele citite de sus în jos dau numele unui scriitor iar finalele numele unei opere a sa.

3. 9. 10. 4. 7. Rău
 12. 8. 2. 1. Fabulist
 14. 7. 19. 6. 12. 4. 20. 10. 19. Fluviu
 7. 11. 7. 6. 10. 5. 19. 8. Ciupercă
 9. 14. 7. 3. nume de bărbat
 6. 10. 3. 10. 5. 16. 12. legumă
 7. 17. 14. 7, 8. munte
 4. 12. 6. 2. nume
 5. 2. 4. 8. 17. 7. 4. 20. 7. oraș în România
 12. 21. 10. 5. 19. 6. filozof
 7. 3. 10. 11. 12. 4. 12. fluviu.

Probleme propuse

1) Se dă funcțiunea :

$$F(x) = \frac{x^3 - \frac{3}{2}x^2 + \frac{7}{2}x + 3}{x^3 - \frac{1}{2}x^2 - \frac{13}{2}x - 3}$$

Să se afle adevărata valoare pentru $x=3$.

Să se determine x , astfel ca să avem $F(x) = \frac{1}{4}$

2) Să se rezolve ecuația

$$\cos^2 x + a(a+2)\cos x - a^2 = 0$$

și să se determine a astfel ca problema să fie posibilă.

3) Să se găsească cel mai mic număr, care împărțit cu 11 să dea restul 5 și împărțit cu 17 să dea restul 4

4) Să se rezolve ecuația

$$x^3 + ax^2 + bx + c = 0$$

știind că admite ca rădăcini numerele întregi a, b, c .

5) Să se rezolve ecuația:

$$x^3 + ax^2 + ax + a = 0$$

știind că are o rădăcină dublă.

Emil Ștefănescu

PAGINA HUMORISTICĂ.

PENTRU UN „DACĂ“.

*E-așa mărunț nisipul ce-acoperă Sahara,
E-așa de fin, de moale și fără de pietriș,
Că la lumina lunii, când lin se lasă sara,
Ar semăna cu grișul, și-ar fi desigur griș,*

*Doar dacă n'ar fi-așa de mărunț după cum este,
Și dacă dintr'odată el s'ar schimbă la gust;
Mai mândre 'ntr'însul oaze ar crește fără veste,
Și-ar răspândi mirosul arbust, lângă arbust.*

*Și-așa-i de alb pietrișul din fiecare oază,
Că dacă-ar fi mai moale, și dulce și poros,
Cu drag toți Beduinii s'ar apucă să-l roază,
Căci s'ar schimbă pietrișul de-odată 'n zahăr tos.*

*Și-atât de albi sunt norii cei deși în câte-o noapte
Când fug răzleți pe ceruri, sau poate 'n câte-o zi,
Că par c'ar fi de lapte, și dac'ar fi de lapte,
Sus, condensați, vaporii de lapte și-ei ar fi.*

*Și dacă acești nourii s'ar întâmplă să vie
Cu-ai lor vaporii de lapte să plouă pe deșert,
S'ar face griș cu lapte întinderea pustie,
Chiar griș cu lapte, dulce, ce-ar fi de soare fiert.*

*Și n'ar mai avea nimeni vre-o plângere să facă,
Și-atunci ar fi deșertul pe placul tuturor.
Dar suferă atâți pentru conjuncția-asta „dacă“
Și prin deșert cămile și mii de oameni mor ...*

Nelu Ciorănescu

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE „LUCIA”

Calea Plevnei 158 – Telefon 51160

BUCUREȘTI

Prețul 5 Lei.